

ملا ناصىل ئىن

ادچىجى ايل ۲۲ مۇللا ناسىرەدىنъ № ۲۲

لائىشى پالتارى

آردا تاتارى

مجموعه نئن آدریسی:
تفلیس، ملا نصرالدین اداره‌سی

Г. ТФИЛИСЪ
РЕДАКЦІЯ ЖУРНАЛА

Молла Насреддинъ“

آجیق تورک دیلنده یازیلمیان مکتوب و مقاله
قبول اولونماز. آدریس ده گیشمک حقی ۳ دانه یدی
پلک لک مارقادار

۱۹۰۸ ۲ ایون

هر هفته نشر اولونور

آبو نزا قیمتى

قاقدازده و ۱۲ آیلغى (۵۲ نسخه) - ۵ منات
روسیده: ۹ آیلغى (۳۹ نسخه) - ۴ منات
۶ آیلغى (۲۶ نسخه) - ۳ منات
۳ آیلغى (۱۳ نسخه) - ۱ منات ۶۰ قپک
اجنبی مملکتلر ۱۲ آیلغى ۶ منات، ۶ آیلغى - ۴ منات
نسخی - اداره‌مزده ۱۰ قپک، اوزکه شهرلوده - ۱۲ قپک

۱۵ جمادی الاول ۱۳۲۶

ادبیات

کەنگە

با کولیلر فیخر ایله‌مز بر داها
شیمدى گورلار سه اگر گنجەنی
ھپ اوندووب اوز قوچى باز لیقلارین
وصف ایلیر شام سحر گنجەنی
بر جە کاراستو سوزى پشتو سوزى
سویله میوب از بىر ایدر گنجەنی
قورخور ایديق با کو دینىدە ازىل
ایندى گورن تر تر اسر گنجەنی
با کوده سیل تك آخیدیرلان قانڭ
چىچىسى ایلدى تر گنجەنی
قىلىدی بىزىمەدە لوطى لارەز ھەمان
با کو كې زىر زەبر گنجەنی
ھر گىچە بر گوشەدەر پارتا پارت
ناره ياخار اھل ھنر گنجەنی
بر نچە او باش لعین دنى
زھر ایلیوب مەل شکر گنجەنی
تۈچەدە يولىدە سر بازاردە
اوەد بوروپى مثل شىرى گنجەنی
دەشته مەخلۇقى سالوب و حشىلر
سېر ایدەمز بر جە تقر گنجەنی
بويىلە گىدرسە بو روش گنجەدە
ترک قىلار بو نچە ضرر گنجەنی

با کو. گنجەدن با کويىه ياخشى ياخشى
گىلاس و آيسچالار گەنۋىرلر ساتىماغە .
با کونڭ دكانچى لارى دە گىدوب و اقىز الدان
آلوب گەنۋىرلار ساتىلار ، اما دوغىردان
غۇرىيە گىلاس دى. سۆز بوراسىنەدر كە ھەر بىر
باقلالىڭ كە النە رىيولوپ اولۇز، - ياخشى
مال سەچوب آلىر، اما ھانسى باققال كە
ياوادى، - ياخشى مال آلا بىلمىر .

اعلان

مشهور چىنپا يوسقى نئن «وطن دىلى» كتابى
تفلیس دە «غىرت» مطبعە سىنە گۈزل شەكل لە ايلە
چاب اولنوب ساتىلماقدەدر. قىمىق ۳۵ قپک .
خواهش ايدىلر بو آدرىس ايلە اىستەسو نلر .
Тифлисъ. Типография „Гейратъ“

بىخار و ابغۇنۇمۇ جىزلى

شىشە . اوللار شىشە قلعە سىنە تىجارىت
ترقى دە ايدى، اما ايرمنى مسلمان دعوا سىنەن
بويانە بازار چوخ كىادر . بى سواد و علم سىز
دكانچى لار ئىشى لاب خرابى دى، اما بعضى
آلىش ويرىشچى لەر كە شعر يازى ماقدە ماھىدرلەر،
بۇنلار ئىتجارىتى گە اوز گەلەر نىسبت ياخشى در،
بۇنڭ دە سېبى بودر كە شاعىلر ئىچىر كە پاراسى
دەنڭ قىاقىنە دىوارە آت نالى يايىشىدپەر بىلار،
و معلوم در كە نالىڭ تائىرنىن همىشە آلىش
ويرىش ياخشى اولور .

سېقىرىت

بر نچە گون بوندان ايرەنلى نىخجوان
نىجانلىقى مسلمان جماعتى بىر يەن يغوب خېز
و يەردى كە نىخجوانىدە مسلمانلارە مخصوص فىز
مكتىبى آچماق اىچون حكومت ايلدە اون
مین منات ويرىمك اىستيور . مجلس دە اولا-
نلار ئىچىر كە پاراسى دىبور «چوخ عجب»، اما
بىر چوخى دىبور كە «بىزە قىز مكتىبى لازم
دەگل». آخردە نىجانلىڭ جناب شىخات رائىنى
سۇروشور . شىيخ او طرفە بىو طرفە
با خوب جواب وىزىر كە «نىجانلىڭ آقا، من
بىر سوز دىمك اىستيورم، اما كىرك سېقىرىت»
دىيم، يەنى كىرك قولاقىدا دىيم كە اوز گەلر
ايىشىتمەسونلار .

نىجانلىڭ بوكا راضى اولمۇر و دىبور كە
بۇ مجلس دە كىرك هامى سوزىنى آشكار سوپەلە
سۇن، شىيخ گەنە ھەمان جوابى وىزىر كە
«كىرك من سوزومى سېقىرىت دىيم».
آخردەدە مجلس داغىلىر و نىجانلىڭ دە تك
قالوب دورور بودە كور پشىمان

گىدىر ایونە.

با کو. اولمۇر مەلسەن مكتىبى نئن
قىاغىنەدە بىر جا خەرچى دكانى وار كە اللە
شکر بى دقيقەدە بوش قالمير، و اللە شکر
مەلسەن دان باشقە بورا يە هېچ كىلىمەر .
گانلار چوخى آلمىش ياشنە كىشى لىدر كە
مكتب اوشا خالارى، نئن گۈزلىنىڭ قىاغىنە كە يەنچە
كىفەنلەر و بىر ايلە قىشقەر يق سالىلار كە
گويا سەمرقەننە قىندرلەر كە چەلەر دە «حق
دوسىت» دىبوب پول يېرلار .

قاراداوروی پاتاپ کلدى : « ووت ، پاتاپ یومبا رایاتای ». پاتاپ دىدى « قىدە؟ » دىدى : « دوم فيض الله » پاتاپ ايوانه ذىدى، ايوان آفالودوچى يه، آفالودوچى پريستاوه، پريستاوه بىكى، قلعه بىكى ژاندارما ييوكنه. ياريم ساعت دن صىركە اوستا فيض الله ايونى قازاق، سالدات قاراداوروی بورودى. قاپۇنى دوكىيلر، اوستا فيض الله چىخوب سوروشى گىمسىن؟ » دىدىيلر « آج قاپۇنى ؟ قاپۇنى آچان تڭ يىوانڭ دىلى دو تولدى. بر تور سوروشى كە پس كلوېسگۈز؛ دىدىيلر « دانشما گرگ سنڭ ايوبين آختاراق ». گىچە يارىسى فيض الله آروادىنى اوشاقى اورهك قوبىما آزار نە سالوب ايونى آلت اوست ايلەدىيلر، هېچ زاد تاپولمادى، آخرده بر او تاقە گىروب گوردىيلر كونچە ايکى چوال قويولوب. كى بلاى زال چوڭىرى گورن كى قشقۇردى : « يارىن ووت، ووت يومساً ».

جماعت چو للرئٰ دورت اطرافنی آلدی،
اما هیچ کس یاخون گیده بیلیوردی:
دیبردی لر ایندی آچیلار هامونی اولدوره ره.
یاز بیق فیض الله هبّت ده قول لارنی با غایوب بر یانده
ساخلا مشدیلار. فیض الله چونکه گوردی بوناڭ
ایوندن بر شى تاپولمادى، بر آز جرئتلندى:
پردن سسلنندى «آى آقالار، او چو للرئٰ

ایمکی طرفه دن او جا چنارلر قالخوب باش
باشه دکوب کوندوز کوناڭ ايشقى كېيجه ده
آيىڭ ايشقى جىاعتىن سور. آنجق کوندوز
عىب ايلمز سرىن اولور، او كە كېيجه،
الله كۆستەرەسەن، كۆزە بارماق دورتىڭ
كۈرۈلمىز ؟ خىابان ده دوما طرفىدىن اوچ چراڭ
آسوبىلار، چراڭلار دان ده هيچ ايشق دوشمىر
دىورلىر كە دوما يۈرۈپ نەقتە قناعت
اولۇنسون. باغان سايىر يېلىنى دە چراق يو خدر،
آنچق كوك اوت و او جا آغاچلار آدمىڭ
كۈشكىنى آچ سور؛ بولالار باخوب كىنچەنڭ
جواتلارىنى شىركەيلەدىم كە قرمىغان جوانلارى
تىك آغاچلار دە خىجرلىقى امتحان ايدوب
شەھرى باغىز قويىمبىلار. خلاصە، كىنچەنڭ
باڭى هىر بارەدە تعرىفە لا يقدر. خىابانڭ

یا گورو نور سن رشوت آلورسان، یا قوجالوب
ضایع اولوبسن. اگر بیله گیتسه بزیم بر
یرده قوللوق ایلمکمن دو تمهیجاق». بو سوزلر
بر اوخ اولوب کربلای زالث بو طرفندن
دگوب او طرفندن چیخدی. گون اورتا
بی کیف کلدى ایوه، اروات سوروشدی
«نه وار» دیدی «ھیچ زاد، باشم آغريبور».
آروات آب کوشت يشورمشدی گتوردی
قویدی کشینىڭ قاباقنه، بر ایکى تەک آلوب
«اشتەهام يو خىدر» دیوب چیخدی گىتنى
قرابولە. كربلای زال «قانلو گوچە» ايلە
«زواللو» گوچەنىڭ كنجندە دوروب پېرىستاڭ
سوزلرنى فىكرايدوردى. كىچە يارى سىندىن دە
بر خىلى گىچىش كربلای زال گوردىكە
اوستا فيض الله نعىنىڭ قاپوسىندە بر كشى
داياندى، يەدەكىنده بىس آت، آتى اوستىندە
بر جفت چوال وارىدى، و چوالنىڭ ايچندە
يۇمرى يۇمرى بر شى؛ آت صاحبى ايلە
ايوا صاحبى چوالرى آتى اوستىندە آلوب
اھمايلە آپاردىلار ايچرى و صىگەدە آتى
ايچرى چىكوب دروازەنى باخلادىلار. كربلاى
زال بۇ كىفيتى گوروب دىكى «دەنچى بختىڭ
 يولدوزى پارىلدادىم؛ گىچەنىڭ بۇ وقتىندە
كان يۇمرى شى گرگ بىر خطالو شى اولا
او ساعت ايسو سىستوق حالدى، ياخوندا كە

حسن دیدی : « دور کیدک کزمکه » دیدیم
بوندان صوکره هارانی کزه جکوله؟ « دیدی :
بر آز کیدوب سردار باعنه کزه روك
اورادنده کیدروك دومايه؛ بو گون اوراده
یغونجاق او لاجاق ، بزيم دومايه ياخارسن ،
کورسن تقليس دوماسنه او خشیور ، یا یوخ «
مشهدی حسنک تکلیفنه « باش اوسته » دن
او زگه جواب تایمیوب ، دور دوم ایاقه ، باللونی
کیدیم ، آقاجی آلدوم الیمه ، دیدیم : « بسم الله
مشهدی حسن ده ایاقه دور دی ، بر یرده
دوزه لدوک باعه طرف . نمره دن چی خوب ،
ساغ طرفه کیدوب ، اورادن (یاقوبیون)
کوچه سنه دوندوک که بر باشی سردار باعنه ،
و بر باشی ده مسلمان قرائت خانه سنه چخور
باغ کوزل باعدر : بر بیوک خیابانی وار که

بِرْ وَ مَدِينَةٍ

قاراداوهی کربلای زال ایکرمی ییش
ایلدن زیاده ایدی که پولیسیه قولوقنده ایدی.
عورتی او که هردم بر دیردی «آشی
والله، سنث سقالگه نه شاشقا یاراشور، نده
شابقا. سن کل بو فاراداوهی لقدن الچک
بقال دکانی آج، تاهی قولوق کفایت ایدر».
کربلای زال همیشه دیردی که «آروات
سن حکومتی لذتی آکلامیورسن. اگر سفی
قاراداوهی بیلهلم مین ایل قولوقدان
چخنمازسن، بردہ ایکرمی ییش ایلدن آرتودخر
که من پولیسیه قولوقندهام؛ بر ایکی ایلدن
صو گره پنسیمه چخاجاق. گوندہ راحت
اکشوب پنسیمه نی آلوب ییهريک. بیله دانشقدن
صو گره آروات همیشه ساکت اولوب دیهمردی:
«نه دیورم، کشی اوژنک بیل».»

بو گیجه کربلای زالث اوقاتی تلخ
ایدی: چون دفترخانهده پریستاو چاغروب
دیدی «کربلای زال من سندن ناراضی ام:
سن کنه دنیا گورموش قاراداوهی سن؛ او نکله
یله دونن روسیه دن گلن قاراداوهی گوررسن
بومبا تاپور، تفناک تاپور، پاترون تاپور.
هم آقاسنک یوزنی آغ ایدور، هم او زینک؛
اما سن انده تک بر سنته ناتاده تایمنو سن.

فليكة تون

موز الان بیگل

سیا حتیاکہ می

۱۸ مایع نمره‌دن صحی

آخشم ساعت آلتیده یو خی دان اویانوب
سموار ایسته دیم. نوکر سمواری گتوروپ
ایستولک اوسته قویلی، چایندگه چای سالوب،
اوسته سو آلوب قویلی سموارک باشنه.
چای دم آلونجه منده المی یوزیمی یو یوب
کلوب اکلشدیم؛ بر آز یکچمشدی مشهدی
حسن کلدی. مشهدی حسینله باهم آدمه بر
نچه استکان چای ایچدولک. صوگره مشهدی

مشروطه دقتنه تو دلان حاج برا حسن آقا نش تبریزه قایتیاقی .

POTTEPS
1930-1931

آقا نش شوارینش پارچه لارینی گوزلرینه سورنندر : آقا یرهاشم حاجی سید باقر صراف یرجیار فاقی یرسیع یر قربان گنج یز حاجی سید نام حاجی یر محمد عا یر ابو الفضل اجلال الملک

ناتار یوس

بنده تازه‌لکده ایران حکومتی طرفندن
ناتار یوس لقہ تصدیق اولو نشام و ایران رعیته
هر جور کاغذلر و تمسلکلر یازیرام، هایله
خواهش ایدنلره قبلاه، وصیت نامه، اجاره
نامه، و خلاصه هرنوع مراسله و مکتوبات
یازیمه حاضرم.

اما سوادلی لاری قبول ایله میرم.

بی سوادلار بو آدریسه رجوع ایتسونلر:
با کو - صابونچی، کورپی دن اشاغه.
کربلای حسنث دکانی نک سکونده.

مدیر و باش محرر: جلیل محمدقلی زاده.

ء

تاخیره قالدی.

مسلمان مکتبنگ فعنہ مایل ۳۰ نده قلیس ده
مجتهد باعنه عمومی سیر (غولیانیا) اولا جاقدی.
همین غولیانیا رسمي سیه گوره صوڑایه قالدی.

اعلان

تازه آچدیغمز کتاب فروش دکاننده آش.
غده یازیلان کتابلار ساتیلماقدار:
(۱) سیاحت نامه ابراهیم بک ۳ منات ۵۰ قبک
(۲) ترجمه متنوی شریف هرجاد ۲ منات
میرزا ملک خان کتابی - ۳ منات ۵۰ قبک
آدریس: تفلیس ده آمجی اوچاسقاده
 حاجی علی اصغر محمدزاده

مهرانخانه اندیم

ایسوندوقده

ایران رعیتندن مشهور حسین کربلای
زک اوغلو «ایسوندوقده» ده کیسلوودسقی
کوچه‌ده، تازه آچدیغی «اسلام مهمانخانه»
قوناخلاری قبول ایدیر چوخ اوجوز قیمه.
او تاق لار چوخ تعیز، خدمت کارلار مسلمان،
آشپزخانه ایرانی و یوراپی در. نهار ۳
جوره ۳ عباسی، ایضاً ۲ جوره ۲ عباسی.
شام سویوق ۶ شاهی، ایسدی ۲ عباسی.
کونده او تاق ۲ نفره ۲ قراوات منات
یاریم، ۱ نفره ۱ منات. چوخ بویوک ۳
قر او ات. ۳ نفره منات یاریم گونده، آیده
۴۰ منات، ۱ نفره ۲۵ منات، ۲ نفره ۴۰ منات.

کناه عمل تو نماغه - دخی بو مکتب دن ده بر
شی چخماز.

احوالات یله در که قوسار محالنده خداد
کندنده کندلک افندي سی محمود افندي گیچن
ایل او ز خرچی ایله همان کندنده اصول
جدید او زره بر مکتب آچوب و اسلامبول دان
محمد سعید افندي آدنده ده بر معلم گتورو ب.

چوخ عجب، بو نلار هامی سی یاخشی
ایش در، اما آخرینه باخ.

ایندی همان محمود افندي کندلک جماعتی
یغوب که «گرگ مکتب ایچون بر بویوک
عمارت نیکه که».

بلی، یغیشدیلار، مصلحت ایله دیلر، مکتب دیل
هر بر ایشی دوزه لیر، اما قالدی آغاج
مسئله سی، یعنی داملا رک آغاجی اولس، دخی
عمارت باشه کله جک. چوخ عجب، ایندی
آغاجی هاردان آلماق؟

یامیرم، هانسی بد عملک یادینه دوشورکه
«کنک بابه» آدلی کرامت صاحبی اولان پیر ک
بویوک میشه سی وار که اورانک یکه یکه
آغاجلارندن یوز مکتب عمارتی تیکمک اولار.
سوزنک قور تارانی، مصلحت قویدیلار که
گیوب همان میشه دن مکتب ایچون آغاج
کسونلر.

آی، واي، هارای، قویمايون که والله
دینا و عالم داغیلار. آخر هیچ بیرسگز که
او آغاجلاره نچه مین قربانلار کسوب نچه
مليون شيش کباب چکوبنار.

هله من یامیرم که دخی یله مکتب ده
او خوموشلار دان آخر ده نه چخاچاق؟!
«مؤمن»

ایران انده تازه ملقب لر

خائن الدوله، مفسد حضرت، کاذب الملک،
سفیه حضور، احق السلطان، دستور خلوت، خو-
شکل حضرت، مذلف حضور، چم خم ایله، کیف
خلوت، حیف حضرت، کریم دله، نادان الملک،
جامدان الملک، زیل السلطان.

مکتب

مکتب دیمه او ندان ساری قلبیم دولوقاندر.
بو دار الادب در دیه هر کیمه یالاندر.
جعفر قوتاروب درسی گلوب خیل زماندر:
باش توکلی، ایق چکمی، گویا که قاباندر.
سالدات بالاسی: باخ، دیه سن لاب ملاقاندر.

قانماز نه دی مردار و تمیز ایله همز ادراد.
یلمز نه دی گرجی و یهودی نه بونایک.
او ندا گورورم گیردی ایوه چکمی بی بالک.
مردار لادی پالتار بالاسی، سانکه (ایواندر):
سالدات بالاسی: باخ، دیه سن لاب ملاقاندر.

یوز ده فعه سو گوب سویله نورم بر تکه قانمیر!
مردار دیورم چکمه ده، چر نیلده، اینانمیر!
هی قیشقیری رام دانلیورام برجه او تانمیر.
گویا که بو حیوان نه و مسی (زیرجا) چوباندر:
سالدات بالاسی: باخ، دیه سن لاب ملاقاندر.

واریدی منیم اشقولایه اوز گه گمانیم!..
یولان چخاجایمش نه یلوم تازه جوانیم.
آغزیمه ده قالور سوز، دیمه گه ویرمیر امانیم.
سوز تور باسیدر، بیز قود وجاق یامیزه قاندر.
سالدات بالاسی: باخ، دیه سن لاب ملاقاندر.

نه قور خو یلور هم نه اولور کیمه یه خاضع.
نه ملایه ایله نده حکامه تو اضع.
حیف اولسون او پوللاره که بو ایله خایع
شغلی یازی مجموعه، قازیت ورد زباندر.
سالدات بالاسی: باخ، دیه سن لاب ملاقاندر.

یلمیر یله ایشر - همیانه زیاندر،
اوز نفعی قانمیر - علمیله پیاندر،
ملت دیه آغلار - گو مریم خواندر،
آنار هله صرہ - الحال جواندر.
مشهدی سزیم قلی

آغاج لار

دوغری در، هر بر ملت ایچون مکتب
لازمی بر شی در، اما مکتب آچماغلک ده
گرگ بر قاعده سی او لا، یو خسا من باشladim
پر یاندان مکتب آچماغه و بر یاندان ده

دەمير يول واغۇنندە

لىتۆر. س. بىخىكova